

eriti sihtjooni ja materjali rahvusliku kasvatuse kongress 1935. a. algul. Rõhutades oma, algupärast, oma-
maist, püüti vältida kõike võõrast. Otsides sõpru
välismaailmas eelistati nagu harilikult Inglismaad ja
toonitati eemaldumise vajadust saksa vaimust (kuigi
meie mõningais aja uudisvooludes on märgata palju
ka saksa mõjusid). — Suhted Soomega olid 1935. aastal
segased. Soome pool suhtuti meisse peamiselt fa-
šistlikest (IKL-i) ringkonnist, arvustavalt ja vaenli-
kult, kuid vastavad poliitilised sekeldused on teiselt
poolt mõjunud ehk ka meisse tervendavalt. Meie
poolt vastati IKL-i norimistele iseteadvuse tõusuga
ja käsigranaatide ja muu „varustuse“ saatjaile üldise
põlgusega; see kasvatab meis loodetavasti selgroogu,
kuna teiselt poolt meie kultuuri kiire edasijõudmine
iseendast loob samaväärsustunnet ja hävitab alamus-
kompleksi.

Ikka enam ja selgemate mõttekäikudega rõhutati
ja nõuti vaimukultuuris rahvuslikkust, isamaalust.
Rahvuslus, rahvuslik kultuur peab saama seks kitiks,
mis hoiab rahvast koos ka siis, kui pörkavad kokku
või varisevad poliitilised, majanduslikud ja kihihuvi-
lised lootused ja ettevõtted. Vaimukultuur peab
saama rahvusluselt suuna, kuid omakorda andma rah-
vuslusele sisu. Agaramalt kui kunagi varem võttis
riigivõim vaimukultuuri juhtimise ja hooldamise enda
kätte.

Esmakordselt oleme näinud mõnede meie loovate
kultuurialade nii kõrget hindamist juhtiva võimu
poolt (kuigi sellega kõrvuti teaduslikud ettevõtted
ja asutised, näit. ülikool, peab elama ikka veel raskeis
kriisioludes). On üldse märgata kultuurihuvide
tõusu, missugune olukord loodetavasti jätkub pide-
valt tulevikuski.

Raamatu-aasta lööksõna „Relv ühes, raamat teises